

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ȘI ROLUL ACESTEIA ÎN COMBATERICA EXTREMISMULUI

Lect. univ. dr. Eugen JUGARU

Institutul Teologic Pentecostal București, Romania

ejugaru50@gmail.com

ABSTRACT: *The importance of education and its role in combating extremism.*

One of the multiple problems facing contemporary society is the crisis due to extremism. Extremism takes different forms, from vulgarity in expression, to insulting, bullying, aggression or other forms of violence. This attitude of some people which tends to despise the fellows, to exclude them from the proximity of a certain group, represents a priority that must be addressed by clear decision-makers such as parents, teachers, priests/pastors, politicians, and other kinds of people with influence in society. Although it would be a utopian perspective to think of total eradication of extremism, we still have the duty, as far as we can, to involve ourselves in reducing this scourge. Neither the provision of new technological products, nor major coercive measures can bring about a profound transformation of these trends, but only a responsible education in families, in schools and in churches, only the clear understanding of Christian faith, has the power to bring hope for a safer and happier future in society.

Keywords: *education, bullying, UNESCO, family, church, school, human rights, ethics.*

Introducere

Educația, ca element de modelare a caracterului și de echipare a persoanelor cu cunoștințe teoretice, are un rol definitoriu în conștientizarea subiecților privind pericolul și combaterea extremismului. Extremismul totdeauna, sub diferitele sale forme a reprezentat o amenințare pentru indivizi și societate, pentru pace și stabilitate socială. Extremismul este definit drept „Atitudine a unor curente, mișcări, persoane politice care, pe baza unor opinii, idei, păreri exagerate, unilaterale, extreme, urmăresc prin măsuri violente

sau radicale să impună programul lor.”¹ Astfel, extremismul capătă diferite forme, de la unele simple la altele complexe, de la exprimări verbale nepotrivite, la acțiuni violente și agresive, la respingerea și excluderea semenilor. Miroslav Volf afirmă că excluderea este „barbarismul din interiorul unei civilizații”, este răul care rezidă în mijlocul binelui și crima lăuntrică împotriva semenului care se află în centrul sinelui.² Aceste forme de manifestare, aceste atitudini, idei și ideologii, în context contemporan sunt promovate prin diferite metode, în special prin intermediul virtual, prin diferite site-uri de socializare, prin mass-media, sau prin alte canale de influență.

Politicienii, sociologii, precum și alți oameni de cultură și factori de influență, caută modalitățile cele mai potrivite pentru diminuarea (nu se poate vorbi despre eradicare totală) acestor practici dăunătoare individului și societății. Educația³, sub diferitele ei forme, capătă un rol instrumental în diminuarea atitudinilor extremiste, însă pentru îndeplinirea acestui mandat, factorii educaționali trebuie să ia în serios realitatea acestor tendințe precum și rolul lor pe care acești factori ar trebui să-l joace. Prin intermediul educației trebuie să se caute modalități concrete, nu doar de dezvoltare intelectuală a tinerilor, ci și de promovare a alterității, de cunoaștere și acceptare a celuilalt, de conviețuire pașnică și de respect reciproc.

1. Rolul UNESCO în promovarea educației pentru combaterea extremismului

Alături de alte organizații internaționale care acordă o atenție deosebită educației, organizația internațională United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) a fost și continuă să fie foarte activă pe plan global prin elaborarea de proiecte de dezvoltare regională și comunitară, prin promovarea educației spre o cultură a păcii, prin eforturile de eradicare a sărăciei, precum și prin promovarea dialogului intercultural prin educație. Este *quasi* cunoscut faptul că educația contribuie din plin

---

1 *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2016, p. 408.

2 Miroslav Volf, *Excludere și îmbrățișare*, Mihaela Gingirov (trad.), Oradea, Editura Casa Cărții, 2014, p. 87.

3 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.

la formarea tinerilor pentru provocările vieții, la echiparea lor cu cunoștințe necesare integrării în viața economică și socială, la conturarea unui viitor mai sigur și mai ușor.

În *Constituția* acestei organizații internaționale, fondate în anul 1945, este stipulat faptul că din moment ce războaiele încep în mintea oamenilor, tot în mintea lor trebuie să fie construită și apărarea păcii. Pe de altă parte, ignoranța în privința raportării la semeni a reprezentat o cauză a suspiciunii și lipsei de încredere între oameni de-a lungul istoriei omenirii, care uneori a răbufnit în revolte sau războaie. Educarea oamenilor pentru dreptate, libertate și pace, aspecte indispensabile demnității umane, constituie o datorie sacră pe care toate națiunile trebuie să o împlinească într-un spirit de îngrijire și asistență mutuală.⁴

Datorită rolului major pe care îl joacă educația în eradicarea sărăciei, în dezvoltarea intelectuală, precum și în combaterea extremismului, Comisia Națională a României pentru UNESCO împreună cu alte foruri de învățământ, a pus bazele unui plan național pentru prevenirea extremismului prin educație în România.⁵

Pe plan internațional, anul acesta se împlinesc zece ani de la elaborarea documentului UNESCO *Learning to live together*,⁶ un document care acoperă o arie vastă de subiecte precum alfabetizarea, media, educația în spiritul păcii, dreptul la educație, dimensiunea socială a educației, formarea morală prin educație și alte teme asemănătoare. În acest context, Irina Bokova, director general UNESCO a evidențiat rolul important al educației: „Noi trebuie să începem cu o educație de calitate, pentru a combate ignoranța, prejudecățile și ura, care stau la baza discriminării și rasismului. Avem nevoie de educație pentru a dezarma temerile pe care mulți le simt față de necunoscut și față de alți oameni, de culturile, alegerile și credințele lor. Educația este cea mai bună modalitate de a promova o cultură a păcii și de a construi societăți incluzive.”⁷

---

4 <https://unesdoc.unesco.org> *Constitution of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*, adoptată la 16 noiembrie 1945, ediția 2022.

5 <https://www.cnr-unesco.ro>, 20.07.2024.

6 *Learning to live together*, Education Policies and Realities in the Asia-Pacific, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France, 2014.

7 Irina Bokova, *Learning to live together*, Bangkok, 2014.

2. Rolul educației în familie pentru combaterea extremismului

Familia reprezintă creuzetul în care se cristalizează profilul moral și spiritual al copilului.

Nici o societate cât ar fi de avansată, nicio școală cât ar fi de bine cotate, nu pot înlocui responsabilitatea părinților în ce privește educația acordată copiilor. Școala⁸ este importantă pentru că prin învățatură dezvoltă inteligența copiilor și contribuie la lărgirea orizontului cunoașterii, însă virtuțile morale, acceptarea semenilor, comunicarea și responsabilitatea se dezvoltă în familie și ulterior în școală și biserică. Părinții au un rol definitoriu în formarea morală și spirituală a copiilor, deoarece ei sunt primii dascăli ai copiilor, ei au acces la personalitatea lor în anii cruciali de formare, și putem spune că sunt primii care se bucură de reușita în viață a copiilor și cei care se întristează cel mai profund de un eventual eșec. Realitatea tristă este că sunt familii și părinți care nu se achită cu responsabilitate de această însărcinare, iar regretele nu întârzie să apară. Multe cazuri de eșec al tinerilor în viață sunt datorate lipsei de educație, a unei educații superficiale primite în familiile disfuncționale, precum și în cele în care a fost menținută o stare de tensiune constantă între membri familiei. Atmosfera toxică din aceste familii a reprezentat patul germinativ pentru dezvoltarea unor atitudini extremiste și de răzvrătire ale copilului față de semeni și față de societate. Este potrivit să amintim că prima crimă din istoria omenirii a fost un fratricid, o crimă izvorâtă dintr-un sentiment de ură, când Cain, fiul protopărinților omenirii, l-a ucis pe fratele său, Abel (Gen. 4:8).

Dacă avem în vedere familia creștină⁹, este de la sine înțeles că părinții responsabili vor căuta să sădească în inimile copiilor valorile morale fundamentale, virtuțile creștine, credința, speranța și dragostea. Virtutea, din perspectiva doctrinei ortodox-răsăritene, este „facultatea voinței și a libertății de a transforma credința într-un stil de viață, într-o disciplină morală.”¹⁰ Omul virtuos este cel care își canalizează eforturile voinței spre

---

8 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Valences of Education”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

9 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Familia—loc hărăzit de Dumnezeu pentru formarea caracterului”, *Argeșul ortodox X*, 2011, nr. 514, p. 5.

10 Ion Bria, *Dicționar de teologie ortodoxă*, București, Editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1994, p. 421.

urmărirea și promovarea cu asiduitate a valorilor morale. În familia creștină se promovează învățătura biblică privind chipul și asemănarea omului cu Dumnezeu. Dacă un copil este învățat să-l privească pe alt copil, sau pe altă persoană prin paradigma asemănării cu Dumnezeu, atunci va fi exclusă orice formă de extremism sau de dușmănie față de semenul său. Abordarea antropologiei prin lumina Sfințelor Scripturi conduce la acceptare, îngăduință și toleranță.

În familie se dezvoltă latura sensibilă a sentimentelor, în special dragostea și acceptarea. Această dezvoltare este aprofundată datorită experiențelor familiale comune, a bucuriilor și încercărilor, a împărtășirii oneste a realizărilor și eșecurilor. Dragostea dintre membrii familiei oferă pace și serenitate în inima copilului, o stare psiho-emoțională care să-l susțină în viață, iar dacă ulterior apar și momente nefericite, el va apela la aceste resurse pentru redresare și prosperitate.¹¹ Pentru o societate incluzivă este necesar ca acest sentiment să fie externalizat și în contextul mai larg al conviețuirii intracomunitare.

3. Rolul educației în școală pentru combaterea extremismului

Școala a reprezentat pe tot parcursul istoriei acea instituție unde copiii și tinerii, s-au dezvoltat intelectual deprinzând tainele scrierii, cititului, socotitului, ale științei și artelor. În școală copiii se formează pentru viață, învață ce presupune trăirea în colectivitate, precum și importanța competiției oneste care este răsplătită prin note și premii. Școala are menirea de „marcător cultural” de *locus* de construire a profilului identitar în raport cu comunitatea cât și cu propria personalitate.¹² Nu împărtășesc perspectiva foarte critică a lui J. T. Gatto despre școală. El vedea instituțiile școlare nimic mai mult decât „laboratoare în care se fac experimente pe minți crude și gingașe, centre de instrucție și detenție în care se educă obișnuințele și atitudinile cerute de societatea corporatistă și corporatizată (...), scopul lor este să-i transforme pe copii în argați.” Deși există riscul, în anumite cazuri izolate, al încercării de ideologizare a copiilor, totuși, în context românesc, școala este o unealtă necesară pentru formarea intelectuală și profesională a copiilor și tinerilor.

---

11 Jacques Maritain, *O filosofie a educației*, trad. Miruna Tătaru-Cazaban, București, Editura Spandugino, 2021, p. 128.

12 Constantin Cucoș, *Filosofia educației*, Iași, Editura Polirom, 2022, p. 188.

În formarea morală a tinerilor, un rol important îl deține personalitatea profesorului, comportamentul său la catedră și în afara școlii, sistemul de valori pe care-l promovează. Profesorul oferă o multitudine de informații elevilor, el trebuie să ajute la înlăturarea ignoranței și la transmiterea valorilor, după cum scria C. S. Lewis: „Rolul dascălului modern nu este acela de a forfecă deșeurile, ci de a iriga deșertul.”¹³ Prin irigarea deșertului se înțelege pe de-o parte înlăturarea ignoranței, îndepărtarea sterilității intelectuale, iar pe de alta promovarea cunoștințelor și valorilor. Având în vedere importanța formării morale a tinerilor, conform lui Jacques Maritain, ar trebui să se ofere în școli o predare specială a principiilor moralei naturale.¹⁴ În școli trebuie să se aibă în vedere predarea disciplinelor pentru formarea deprinderilor de bază ale elevilor, a aptitudinilor lor profesionale, iar acestea să fie subordonate unei dedicări consecvente de cultivare a virtuților. Dacă nu se urmărește acest scop, valorile fundamentale ale elevilor vor fi distorsionate.¹⁵ În cartea *Desfășurarea omului*, C.S.Lewis afirmă că presa în mod insistent scrie că ceea ce lipsește civilizației este mai mult dinamism și energie, însă, fără promovarea mărinimiei, a emoțiilor structurale transformate în sentimente stabile, nu facem decât să creăm „oameni fără piept”. Astfel, Lewis atenționează asupra pericolului că extirpăm organul, însă pretindem totuși funcția lui, creăm oameni fără piept dar așteptăm ca aceștia să fie virtuțoși și întreprinzători, ironizăm onoarea dar ne mirăm când constatăm existența trădătorilor printre noi.¹⁶

Un domeniu aparte în activitățile școlare îl reprezintă predarea religiei în școli. Deși asupra acestui subiect s-au purtat nenumărate discuții în învățământul românesc, totuși, concluzia majoră a fost că învățământul religios, având un rol important în dezvoltarea morală a copiilor, trebuie menținut în școlile publice.¹⁷ Valorile religioase ocupă un loc important în

---

13 Clive S. Lewis, *Desfășurarea omului*, București, Editura Humanitas, 2004, p. 22.

14 Maritain, *O filosofie a educației*, p. 125.

15 Paul A. Kienel, Ollie E. Gibbs, Sharon R. Berry (ed.), *Filosofia educației școlare creștine*, Cornelia Stoica (trad.), Colorado Springs, ACSI, 1997, p. 112.

16 Lewis, *Desfășurarea omului*, pp. 36-38.

17 Constantin Cucos prezintă nu mai puțin de zece argumente generale pentru educația religioasă instituționalizată: 1. Dreptul fiecărei persoane de a-și contura profilul identitar în raport cu valorile de referință; 2. Accesul la împlinirea culturală; 3. Depășirea scopurilor imediate, limitative și crearea premiselor unei raportări la valorile perfecte; 4. Coerența și stabilitatea psihologică; 5. Integritatea etică; 6. Antrenarea și valorizarea comunitară; 7. Argumentul istoric; 8. Argumentul ecumenic; 9. Argumentul teologic; 10. Argumentul pedagogic.

registru al celorlalte valori culturale deoarece acestea vizează intimitatea ființei, înclinația și tânjirea omului spre domeniul metafizic, spiritual. Religia, și în special religia creștină, trebuie transpusă în viața practică deoarece o dihotomie între cele două reprezintă un eșec la nivelul societății: „Ruptura dintre religie și viață se află la rădăcina dezordinii spirituale de care suferim astăzi.”¹⁸

În perioada pandemiei COVID 19¹⁹, pentru o perioadă limitată, toate școlile, indiferent de gradul lor, au trecut de la predarea cu prezență fizică la predarea cursurilor online. Această modalitate de predare s-a dorit a fi o soluție provizorie deoarece învățământul nu este doar transfer de informație, ci este și educație, formare de caractere, modelare de personalitate.²⁰ În prezent, prin intermediul învățământului la distanță pot să fie transferate informații, proiecte, articole de cercetare, însă șansa de formare de caractere este foarte scăzută deoarece aceasta presupune interacțiune directă, relație strânsă între mentor și discipol.

În școală, elevii pot fi învățați să combată și să ia atitudine împotriva oricărei forme de extremism, iar o formă de extremism este *bullyingul*. *Bullyingul* poate fi definit ca un „comportament ostil de excludere, de intimidare, de terorizare, de brutalizare a unei alterități ce apare în orice cuplaj de natură relațională, ce se edifică în situații educaționale, profesionale, societal-comunicaționale.”²¹ Cazurile de *bullying*, se cer a fi analizate cu mare atenție și tratate cu seriozitate de către comisiile de disciplină din școli, deoarece afectează psihicul celor abuzați. Niciun profesor care își ia în serios profesia nu poate tolera comportamente extremiste care lezează fizicul sau psihicul copiilor.

Prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4.343 din 27 mai 2020, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 492 din 10 iunie 2020, s-au aprobat Normele metodologice privind violența psihologică – *bullying*. Scopul declarat al acestor norme metodologice au fost prezentate explicit: ajutorul pentru crearea unui climat sigur și pozitiv în școală bazat pe respect și nediscriminare; oferirea unui instrument de lucru pentru profesioniștii care lucrează cu copiii; promovarea activităților de prevenire și

---

18 Jacques Maritain, *O filosofie a educației*, p.178.

19 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis”, în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol.6, no.2, pp. 71-82.

20 Cucos, *Filosofia educației*, p. 42.

21 Cucos, *Filosofia educației*, p. 220.

combatere a tuturor formelor de *bullying* și *cyberbullying*; prevenirea, identificarea, semnalarea și intervenția în echipă multidisciplinară, a situațiilor de violență psihologică.²²

4. Rolul bisericii pentru combaterea extremismului

Biserica²³ este locul sacru în care se propovăduiește Cuvântul lui Dumnezeu și în care se săvârșesc sfintele taine, sau actele de cult. Conform recensămintelor realizate, un mare procent al populației României se declară creștin, însă, trebuie să facem diferența între creștinii practicanți și creștinii nominali, cei care figurează doar în tabelele bisericii. Participarea cu consecvență la slujbele bisericesti exercită o influență majoră asupra comportamentului creștin. Ceea ce ar trebui să-i îngrijoreze pe liderii creștini din Europa este indiferența cetățenilor față de implicarea activă în viața bisericii. Conform lui Hans Bruno Fröhlich, în plan religios mondial, pericolul nu vine de la moscheile pline ci de la bisericile goale.²⁴

Evenimentele cruciale din viața credinciosului gravitează în jurul bisericii, aici el învață respectarea sărbătorilor religioase, primește botezul, beneficiază de cununie religioasă, iar în final tot aici se săvârșește slujba de înmormântare. Etica creștină, promovată prin biserică, este un pilon marcant pentru desfășurarea vieții individului. Richard Niebuhr a evidențiat importanța vieții creștine care evoluează între polii: Dumnezeu în Hristos și Dumnezeu în natură, pe care-L cunoaștem prin rațiune și cultură.²⁵ Astfel că rațiunea, cultura și credința sunt elemente fundamentale care-l ridică pe om deasupra oricărei alte ființe create. Biserica, pe tot parcursul istoriei omenirii, a exercitat o influență majoră asupra vieții și bunăstării. Marile realizări precum, drepturile și libertățile omului, egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii, separația dintre biserică și stat, dreptul tuturor la vot, demnitatea femeii și a mamei, toate aceste aspecte necesare importante vieții, au fost promovate și încurajate de biserică.²⁶

---

22 <https://www.edu.ro> 08.01.2024

23 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Misiunea Bisericii în societate", *Timotheus – Incursiuni Teologice Tematice* 4 (2), 2017, pp. 57-76.

24 Hans Bruno Fröhlich, *Spiritualitate ecumenică*, Sibiu, Editura Honterus, 2022, p. 39.

25 Richard Niebuhr, *Cristos și cultura*, Teofil Stanciu (trad.), Oradea, Editura Casa Cărții, 2021, p. 63.

26 Wayne Grudem, *Politics*, Grand Rapids, Michigan, Zondervan, 2010, p.63.

Preotul sau pastorul care slujește credincioșilor în biserică are un rol important în ceea ce privește învățătura moral-religioasă. După cum părintele exercită o influență majoră în relația cu copiii, după cum profesorul transferă nu doar cunoștințe elevilor ci și un exemplu de comportament, tot la fel ar trebui ca și preotul în relația cu enoriașii să întrupeze și să propovăduiască principiile dragostei și acceptării celuilalt. Considerăm că zicala „Fă ce zice popa nu ce face popa” este una neavenită și nepotrivită în ceea ce privește exemplul celor mai mulți dintre slujitorii altarului. Întrucât la slujba bisericească participă copii, tineri și adulți, preotul prin slujbele sale poate combate orice formă de extremism și poate prezenta exemplul desăvârșit de morală în persoana lui Isus Hristos. De asemenea, prin amintirea în cadrul slujbelor a celei mai mari porunci, iubirea lui Dumnezeu și iubirea semenului (Mt. 22:37-39), preotul îndrumă credincioșii spre altruism, spre practicarea virtuților creștine circumscrise roadei Duhului Sfânt: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinșia, blândețea, înfrânarea poftelor (Gal. 5:22,23).

În multe biserici, în special în cele evanghelice, copiii participă la orele de școală duminicală. În acest cadru special destinat copiilor, învățătorii transmit copiilor diverse învățături cu caracter moral-religios, îi învață să se joace și să practice diferite activități în grup, predau copiilor lecții biblice și îi învață cântece și poezii. Deși învățătorii de școală duminicală nu înlocuiesc rolul părinților, totuși au responsabilitatea să finiseze acele învățături moral religioase practicate în familie și să combată extremismul sub orice formă s-ar afla.

Pe tot parcursul istoriei naționale, biserica creștină a reprezentat nu doar o instituție religioasă, ci un loc de alinare sufletească, de refugiu spiritual din tumultul și agitația vieții, de promovare a dragostei, acceptării și păcii. În ciuda progresismului contemporan, a dezvoltării tehnologiei, biserica nu trebuie să se abată de la menirea sa, de a promova principiile și valorile creștine, credința, nădejdea și dragostea.

Concluzii

Extremismul, sub orice formă s-ar manifesta, este o pată pe obrazul societății și o formă de degradare umană. În prezent, deși evoluția societății a atins un prag de dezvoltare deosebit de înalt, virusul extremismului nu a fost eradicat, și se pare că acest fenomen a continuat să ia amploare în

ultimul timp. Această realitate este confirmată și de intrarea în Parlamentul European a unui număr însemnat de reprezentanți ai partidelor de extremă dreaptă, sau stângă, din țările cu democrație avansată precum Franța sau Germania. Lupta împotriva extremismului se cere a fi purtată pe mai multe fronturi, unul dintre acestea fiind educația. Totdeauna educația, fie că vorbim de educația în familie, în școală sau în biserică, a reprezentat calea de lărgire a orizontului cunoașterii, de modelare a caracterului și de canalizare a energiilor spre realizarea proiectelor importante. În procesul complex al educației, factorii importanți precum părinții, profesorii, liderii religioși sau politici, trebuie să întrupeze valorile fundamentale ale eticii, să le practice, iar apoi să le transmită mai departe succesorilor. Dihotomia dintre teorie și practică în domeniul acceptării semenilor trebuie să fie înlăturată, iar cele două să se regăsească îmbinate în mod armonios pe arena societății civile.

Bibliografie:

- BOKOVA, Irina, *Learning to live together*, Education Policies and Realities in the Asia-Pacific, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France, 2014.
- BRIA, Ion, *Dicționar de teologie ortodoxă*, București, Editura Institutului Biblic și de misiune al
- Bisericii Ortodoxe Române, 1994.
- CUCOȘ, Constantin, *Filosofia educației*, Iași, Editura Polirom, 2022.
- FRÖHLICH, H. Bruno, *Spiritualitate ecumenică*, Sibiu, Editura Honterus, 2022.
- GRUDEM, Wayne, *Politics*, Grand Rapids, Michigan, Zondervan, 2010.
- LEWIS, S., Clive, *Desființarea omului*, București, Editura Humanitas, 2004.
- KIENEL, A., Paul, Ollie E. Gibbs, Sharon R. Berry (edt.), *Filosofia educației școlare creștine*, Cornelia Stoica (trad.), Colorado Springs, ACSI, 1997.
- MARITAIN, Jacques, *O filosofie a educației*, trad. Miruna Tătaru-Cazaban, București, Editura Spandugino, 2021.
- NIEBUHR, Richard, *Cristos și cultura*, Teofil Stanciu (trad.). Oradea, Editura Casa Cărții, 2021.

- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Valences of Education”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis”, în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol.6, nr.2, pp. 71-82.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Misiunea Bisericii în societate”, *Timotheus – Incursiuni Teologice Tematice* 4 (2), 2017, pp. 57-76.
- ✦ ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Familia–loc hărăzit de Dumnezeu pentru formarea caracterului”, *Argeșul ortodox* X, 2011, nr.514, p. 5.
- ✦ VOLF, Miroslav, *Excludere și îmbrățișare*, Mihaela Gingirov (trad.), Oradea, Editura Casa Cărții, 2014.
- ✦ *** *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2016.

Webografie:

- ✦ <https://www.edu.ro>
- ✦ <https://unesdoc.unesco.org> *Constitution of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.*
- ✦ <https://www.cnr-unesco.ro>